

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Olsztynie**

Olsztyn, dnia 5 listopada 2010 r.

**Pan
Jacek Protas
Marszałek Województwa
Warmińsko-Mazurskiego**

LOL-4101-13-16/2010, P/10/153

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.) zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie przeprowadziła w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie („Urzędzie”) kontrolę wywiązywania się z obowiązków wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego¹ (zwanej dalej „ustawą z 7 września 2007 r.”), w okresie od 19 listopada 2007 r. do 30 czerwca 2010 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 29 października 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do treści art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Marszałkowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, pomimo stwierdzonych uchybień, ocenia działalność Urzędu w zakresie spraw objętych kontrolą. Podstawą pozytywnej oceny było prawidłowe wywiązywanie się Pana Marszałka z obowiązków określonych w ustawie z 7 września 2007 r., zwłaszcza w zakresie złożenia do sądu wniosków o ujawnienie w księgach wieczystych prawa własności wszystkich nieruchomości Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego („Województwa”), które wymagały takiego działania wg stanu na dzień wejścia w życie ww. ustawy. Stwierdzone uchybienia dotyczyły natomiast:

- przypadków nierzetelnego sporządzenia i nieterminowego przekazywania Wojewodzie Warmińsko-Mazurskiemu miesięcznych sprawozdań z realizacji obowiązku ujawnienia w księgach wieczystych prawa własności ww. nieruchomości,
- nieujęcia w ewidencji księgowej Urzędu 91 działek gruntowych stanowiących własność Województwa.

1. Realizując obowiązek nałożony art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 2007 r. Pan Marszałek podjął działania na rzecz uregulowania stanu prawnego nieruchomości Województwa,

¹ Dz. U. Nr 191, poz. 1365 ze zm.

które obejmowały składanie wniosków o założenie ksiąg wieczystych i ujawnienie prawa własności. W okresie objętym kontrolą złożono ogółem 95 wniosków obejmujących wszystkie 202 działki (379,5130 ha), które według stanu na 19 listopada 2007 r. wymagały podjęcia takiego działania, przy czym w terminie określonym w art. 2 ww. ustawy, tj. do dnia 19 listopada 2009 r., złożonymi wnioskami objęto 184 działki (91,1%).

Ustalono ponadto, że wszystkie złożone wnioski sporządzono prawidłowo, załączając dokumenty niezbędne do ujawnienia prawa własności Województwa, co skutkowało ich pozytywnym rozpatrzeniem przez wydziały ksiąg wieczystych właściwych miejscowo sądów rejonowych.

2. Kontrola wykazała, że Pan Marszałek nie w pełni prawidłowo wywiązał się z określonego art. 4 ust. 1 ww. ustawy obowiązku sporządzania i składania Wojewodzie Warmińsko-Mazurskiemu miesięcznych sprawozdań dotyczących ujawnienia w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Województwa.

W następstwie niewłaściwej interpretacji ww. przepisu 25 sprawozdań, spośród 31 objętych kontrolą, sporządzono za okresy od 16 dnia danego miesiąca do 15 dnia miesiąca następnego, zamiast za kolejne miesiące kalendarzowe. Ustalono także, iż cztery sprawozdania (12,9%) złożono z opóźnieniem wynoszącym od jednego do 14 dni względem terminu ustawowego, zaś w 25 sprawozdaniach (80,6%) zawarto nierzetelne dane. Zawyżono w nich bowiem liczbę złożonych wniosków (o 124) oraz założonych ksiąg (o 162). Było to spowodowane m.in. błędami rachunkowymi osób sporządzających sprawozdania oraz ujmowaniem w sprawozdaniach wniosków i założonych ksiąg wieczystych dotyczących bieżąco nabywanych nieruchomości gruntowych.

3. W Urzędzie, stosownie do wymogu art. 23 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 25 ust. 2 i art. 25d ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami,² prowadzono rejestry obejmujące grunty stanowiące Wojewódzki zasób nieruchomości.

Grunty te wykazywano także w informacjach o stanie mienia Województwa, stanowiących załączniki do uchwał Zarządu Województwa w sprawie projektów budżetów na lata 2007 – 2010 r. Ustalono przy tym, że dane dotyczące: oznaczenia, położenia i powierzchni poszczególnych działek, zawarte w ww. rejestrach oraz wykazach mienia, były zgodne z wypisami z ewidencji gruntów i budynków.

4. Poszczególne działki stanowiące własność Województwa, zgodnie z wymogami art. 16 ust. 1, art. 17 ust. 1 pkt 1 oraz art. 3 ust. 1 pkt 15a ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³, ujmowano w analitycznej ewidencji księgowej jako odrębne obiekty inwentarzowe, a dane ich dotyczące były zgodne z wypisami z ewidencji gruntów i budynków.

W księgach rachunkowych Urzędu nie ujęto jednak 91 działek, które według stanu na dzień 30 czerwca 2010 r. stanowiły zasób nieruchomości Województwa. Tym samym ewidencja księgowa nie spełniała kryterium rzetelności, określonego w art. 24 ust. 1 i 2 ww. ustawy.

² Dz.U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 ze zm.

³ Dz.U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

Przyczyną tej sytuacji było nie przekazanie przez Departament Infrastruktury i Geodezji do Departamentu Finansów i Skarbu Urzędu dowodów „OT” wraz z dokumentami źródłowymi dotyczącymi wszystkich nowo nabytych nieruchomości.

Według wyjaśnień Zastępcy Dyrektora Departamentu Infrastruktury i Geodezji – Zdzisława Gąsiorowskiego przyczyniło się do tego m.in. opóźnienie w otrzymywaniu od Zarządu Dróg Wojewódzkich w Olsztynie szczegółowych danych o działkach, nabywanych pod inwestycje drogowe, które były niezbędne do sporządzenia przez podległy jemu Departament dowodów „OT”, co z kolei wydłużało okres pomiędzy nabyciem nieruchomości, a przekazaniem ww. dowodów do Departamentu Finansów i Skarbu, celem ich ujęcia w księgach rachunkowych.

5. Ostatnia inwentaryzacja gruntów Województwa (wg stanu na na dzień 31 grudnia 2009 r.), została przeprowadzona zgodnie z wymogami art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości oraz zarządzenia Marszałka Województwa nr 39/2005 z 30 września 2005 r. w sprawie instrukcji inwentaryzacyjnej. W toku czynności inwentaryzacyjnych dokonano bowiem, wymaganego ww. przepisem, porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami źródłowymi, a ich przebieg udokumentowano protokołem weryfikacji wraz z załącznikami w postaci: wykazu gruntów, uzgodnienia stanu środków w grupie „0” oraz zestawieniem obrotów i sald konta 011-0 – grunty.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Skorygowanie błędów w miesięcznych sprawozdaniach z realizacji obowiązku ujawnienia w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Województwa oraz przekazanie poprawionych sprawozdań Wojewodzie Warmińsko-Mazurskiemu.
2. Ujęcie w ewidencji księgowej Urzędu wszystkich działek stanowiących zasób nieruchomości Województwa, które nie zostały do niej wpisane.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Marszałka, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków zawartych w niniejszym wystąpieniu bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie, do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.